

Kontrolní závěr z kontrolní akce

24/10

Peněžní prostředky určené na podporu infrastruktury regionálních sociálních služeb

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále také „NKÚ“) na rok 2024 pod číslem 24/10. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Jan Kinšt.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda peněžní prostředky poskytované Ministerstvem pro místní rozvoj na infrastrukturu sociálních služeb byly vynakládány účelně a v souladu s právními předpisy.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo pro místní rozvoj (dále také „MMR“);

vybraní příjemci podpory: Oblastní charita Červený Kostelec; Sociální a zdravotní služby Teplice, z. s., Proboštov; Domov Pod lesem, z.s., Lom; Centrum sociálních služeb Stod, příspěvková organizace; Charita Uherský Brod; obec Boršice; Armáda spásy v České republice, z.s., Praha¹; Slezská diakonie, Český Těšín; Komunitní centrum Petrklíč, z.s., Česká Třebová.

Kontrolováno bylo období od roku 2014 do roku 2023, v případě věcných souvislostí i období předcházející a následující.

Kontrola byla prováděna u kontrolovaných osob v době od května do prosince 2024.

Kolegium NKÚ na svém V. jednání, které se konalo dne 31. března 2025,

schválilo usnesením č. 5/V/2025

kontrolní závěr v tomto znění:

¹ Z důvodu šetření práv a právem chráněných zájmů kontrolované osoby po zasažení záplavami a při likvidaci následků povodně byla u kontrolované osoby Armáda spásy v České republice, z.s., Praha dne 18. 9. 2024 kontrola ukončena. Kontrole měly být podrobeny projekty realizované v Krnově, v Ostravě a v Bohumíně.

Peněžní prostředky určené na podporu infrastruktury regionálních sociálních služeb

Kvalitní infrastruktura sociálních služeb je významná pro jejich další rozvoj, a to i s ohledem na demografický vývoj a rostoucí potřebu zlepšit přístup k těmto službám zejména pro osoby v nepříznivé sociální situaci. Ze zdrojů EU je infrastruktura sociálních služeb podporována z *Integrovaného regionálního operačního programu (IROP)*, který řídí MMR.

ZÁKLADNÍ FAKTA

5 970 mil. Kč

Výše podpory z peněžních prostředků
EU a státu v letech 2014–2024

664

Počet podpořených projektů za období
2014–2024

358 mil. Kč

Výše podpory schválená a proplacená
příjemcům u kontrolovaných projektů

14

Počet kontrolovaných projektů z pěti
výzev

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI

MMR podporou z IROP vytvořilo předpoklady ke zvýšení kvality a dostupnosti sociálních služeb a nastavilo proces výběru a hodnocení směřující k podpoře účelných projektů, ale ...

... podmínky jedné z výzev, jejíž finanční alokace dosáhla 2 505 mil. Kč, umožnily příjemcům pořizovat automobily v počtech, které v některých případech nebyly zapotřebí. Posouzení přiměřenosti nákupů automobilů poskytovatelem je důležité, neboť tato aktivita patří v IROP k těm často podporovaným.

Většina kontrolovaných příjemců vynaložila peněžní prostředky na projekty účelně nebo jen s mírnými nedostatky, ale ...

... zjištěné nedostatky u příjemců nasvědčující porušení rozpočtové kázně dosahují částky až do výše 19,1 mil. Kč a byly zjištěny zejména u dvou projektů, kde NKÚ vyhodnotil vynaložené prostředky jen jako omezeně účelné.

I. Shrnutí a vyhodnocení

1.1 Sociální služby mají nezastupitelnou úlohu ve společnosti vzhledem k demografickému vývoji (stárnutí populace), výskytu závažných tělesných a duševních onemocnění a nežádoucích sociálních jevů, jako je např. nezaměstnanost nebo bezdomovectví. S ohledem na tyto faktory stoupá v České republice (dále také „ČR“) poptávka po sociálních službách, které momentálně vykazují nedostatečnou kapacitu a značnou institucionalizaci (ústavní charakter).

1.2 NKÚ provedl kontrolu peněžních prostředků státního rozpočtu a Evropské unie (dále také „EU“) vynakládaných z *Integrovaného regionálního operačního programu* (dále také „IROP“) na podporu infrastruktury regionálních sociálních služeb². Cílem kontroly bylo prověřit, zda peněžní prostředky poskytované Ministerstvem pro místní rozvoj na infrastrukturu sociálních služeb byly vynakládány účelně a v souladu s právními předpisy. Na tuto podporu vynaložilo MMR v období let 2014–2024 (k 8. 11. 2024) celkovou částku ve výši 5 970 mil. Kč. Kontrola NKÚ byla provedena u MMR, kde se zaměřila na jeho činnost jakožto řídicího orgánu IROP, a dále u osmi vybraných příjemců dotací, u nichž byla prověřena realizace 14 projektů schválených k podpoře. Finanční objem kontrolovaných projektů činil 357,6 mil. Kč.

1.3 MMR podporou rozvoje infrastruktury regionálních sociálních služeb vytvořilo předpoklady pro dosažení cílů, jež mají vést k vyšší dostupnosti a kvalitě sociálních služeb. MMR reagovalo na potřeby rozvoje sociálních služeb při nastavování podmínek podpory z IROP pro období 2014–2020 (dále také „IROP 1“) a z IROP pro období 2021–2027 (dále také „IROP 2“) i při výběru projektů. Výjimkou však bylo nastavení výzvy č. 101 *REACT-EU* v IROP 1, které umožnilo příjemcům pořizovat i vybavení, které nebylo pro realizaci projektu potřebné, což se kontrolou NKÚ potvrdilo u dvou projektů. MMR při administraci IROP postupovalo v souladu s právními předpisy, s výjimkou postupu při sledování a vyhodnocování účelnosti podpory, kterou poskytovalo ze své rozpočtové kapitoly.

NKÚ kontrolou 14 projektů zjistil, že většina příjemců vynaložila peněžní prostředky na realizaci projektů účelně, to se týkalo 10 z nich. U dvou projektů příjemci vynaložili prostředky účelně s mírnými nedostatky a u dvou dalších NKÚ konstatoval jen omezeně účelné vynaložení prostředků. U těchto dvou projektů zjistil NKÚ finančně významné skutečnosti nasvědčující porušení rozpočtové kázně.

1.4 Toto celkové vyhodnocení se opírá o následující skutečnosti zjištěné v kontrole:

- a) MMR vycházelo při nastavování podmínek pro podporu poskytovanou z IROP 1 a z IROP 2 ze strategických dokumentů a analýz vztahujících se k oblasti sociálních služeb a zohlednilo i regionální potřeby definované kraji, zejména pro účely deinstitucionalizace (dále také „DI“) pobytových služeb (viz odstavce 4.1 až 4.5). S ohledem na toto nastavení hodnotí NKÚ podporu z IROP jako potřebnou a přínosnou.
- b) MMR spolupracovalo s Ministerstvem práce a sociálních věcí (dále také „MPSV“) při nastavování podmínek podpory z IROP 1 i z IROP 2, avšak v průběhu realizace programů

² IROP svým zaměřením podporuje služby v regionech. V textu kontrolního závěru je v souladu s terminologií IROP dále uváděno slovní spojení „infrastruktura sociálních služeb“.

nesledovalo a nezohledňovalo komplementaritu (vzájemnou doplňkovost) projektů IROP s projekty, které podporuje MPSV. Tato doplňkovost, uváděná v programových dokumentech i ve výzvách, se tak bez jistoty navazující podpory personálního zajištění sociálních služeb stává spíše formální (viz odstavce 4.6 až 4.10). Zajištění skutečné komplementarity projektů považuje NKÚ za důležité s ohledem na budoucí rozvoj sociálních služeb.

- c) MMR nastavilo proces hodnocení a výběru projektů u IROP 1 i IROP 2 tak, aby byly vybrány účelné projekty. Kritéria hodnocení zahrnovala např. soulad projektů s krajskými rozvojovými plány a v relevantních případech i s transformačními plány ústavních zařízení. MMR nastavilo pro výběr projektů taková hodnotící kritéria, která zahrnovala ověřovací otázky k potřebnosti projektů, a to u čtyř z pěti kontrolovaných výzev (viz odstavce 4.11 a 4.12).
- d) Výjimkou však byla výzva č. 101 *REACT-EU* v IROP 1, kde ověřovací otázky v rámci hodnotících kritérií nebyly rozvedeny tak, aby ověření potřebnosti směřovalo ke konkrétním aktivitám podporovaným touto výzvou, např. k pořízení automobilů, resp. jejich potřebného počtu. Tyto nedostatky v procesu hodnocení u výzvy č. 101 *REACT-EU* se promítly i do realizace projektů (viz odstavce 4.13 až 4.16 a odstavce 4.25).
- e) MMR nestanovilo ve výzvách IROP 1 cíle, které by měli příjemci realizací projektu naplňovat, ani vhodné indikátory k jejich měření a k prokázání dosažení žádoucích kvalitativních změn. V důsledku nedostatečného nastavení monitoringu tak MMR nesledovalo ani nevyhodnocovalo přínosy podpořených projektů IROP 1 ke zvýšení kvality a dostupnosti sociálních služeb, čímž postupovalo v rozporu s právním předpisem³ (viz odstavce 4.17 až 4.22).
- f) Kontrola u příjemců (viz odstavce 4.23 až 4.30) zjistila účelné vynaložení peněžních prostředků u většiny projektů. NKÚ uvádí některé z nich jako příklady dobré praxe (viz odstavec 4.30). U dvou příjemců zjistil NKÚ mírné nedostatky při hodnocení účelnosti (viz odstavec 4.29). U dvou dalších příjemců byly zjištěny významnější nedostatky a NKÚ vyhodnotil výdaje na dva projekty realizované těmito příjemci jako omezeně účelné (viz odstavce 4.25 až 4.28).
- g) NKÚ zjistil u příjemců také skutečnosti nasvědčující porušení rozpočtové kázně až do výše 19,1 mil. Kč⁴, přičemž naprostou většinu této částky představují zjištění u výše zmíněných projektů, kde NKÚ hodnotil vynaložené peněžní prostředky jako omezeně účelné. V prvním případě příjemce pořídil z dotace automobily, které používal k poskytování sociálních služeb jen minimálně; navíc využíval vybavení kuchyně nedovoleným způsobem pro komerční účely (viz odstavce 4.25 a 4.26). V druhém

³ Ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

⁴ Porušením rozpočtové kázně vznikla též nesrovnalost dle článku 2 odst. 36 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006.

případě příjemce porušil právní předpis⁵ při zadávání veřejné zakázky (viz odstavec 4.28). Celková částka, která se týká skutečností nasvědčujících porušení rozpočtové kázně, představuje až 5,3 % z celkové částky 357,6 mil. Kč dotací proplacených na účty příjemců u čtrnácti kontrolovaných projektů.

1.5 NKÚ na základě výsledků kontroly doporučuje Ministerstvu pro místní rozvoj:

- a) spolupracovat s MPSV na účinnějším využití komplementarit projektů IROP a operačního programu *Zaměstnanost* (dále také „OPZ“) v praxi, zejména z důvodu rizika nedostatku personálních kapacit v sociálních službách;
- b) nastavit vhodné ukazatele k hodnocení dosažení přínosů vlivem poskytované podpory z IROP, a to včetně kvalitativních změn, které sociální služby přináší klientům, např. s využitím relevantních *standardů kvality sociálních služeb*;
- c) důsledně posuzovat při hodnocení žádostí o podporu požadavky zaměřené na pořízení vybavení, přičemž zohlednit přiměřenost požadavků (např. na pořízení vozidel) k množství a rozsahu poskytovaných služeb i k počtu obsluhovaných klientů.

II. Informace o kontrolované oblasti

Vymezení sociálních služeb

2.1 Sociální služby zajišťují pomoc a podporu osobám, které se dostaly do nepříznivé sociální situace (např. z důvodu věku, zdravotního stavu nebo životních návyků)⁶, a umožňují jim pobyt v přirozeném prostředí. Podmínky sociální pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb upravuje zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

2.2 Základním dokumentem sociální politiky v ČR je *Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016–2025*⁷ (dále také „NSRSS“). Účelem NSRSS je nastavit systém sociálních služeb tak, aby odpovídal potřebám osob v nepříznivé situaci a následně i klientům sociálních služeb, a umožnil jim pobyt v přirozeném prostředí, pokud je to možné, s využitím neformální péče.

2.3 Prioritními investičními potřebami v sociální oblasti jsou podpora socioekonomické integrace osob ohrožených chudobou, osob sociálně vyloučených a zlepšení přístupu těchto skupin obyvatelstva k sociálním službám, podpora deinstitucionalizace péče, rozvoj sociálních služeb s ohledem na demografické trendy ve společnosti a podpora spolupráce mezi sociálními a zdravotními službami. Tyto priority nelze realizovat bez odpovídající kvalitní sociální infrastruktury, na kterou směřuje podpora z národních zdrojů i ze zdrojů EU. Očekávaným přínosem této podpory je zvýšení dostupnosti a kvality poskytovaných sociálních služeb vedoucí k sociální inkluzi, snížení počtu osob sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených. Dlouhodobým problémem materiálně technické základny sociálních služeb v ČR

⁵ Ustanovení § 6 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

⁶ Dle § 3 písm. b) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, se nepříznivou sociální situací rozumí oslabení nebo ztráta schopnosti z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby nebo z jiných závažných důvodů řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo sociální začlenění a ochranu před sociálním vyloučením.

⁷ Schválena usnesením vlády ČR ze dne 21. března 2016 č. 245.

je jejich nedostatečná kapacita, která nemůže pokrýt současnou poptávku po terénních, ambulantních a pobytových sociálních službách.

2.4 Osoby se zdravotním postižením využívají služby institucionální (ústavní) péče především z důvodu nedostupnosti terénních a ambulantních služeb a nedostatečnosti nástrojů pro podporu neformální péče. Přistoupením k *Úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením* se ČR mj. zavázala ke změně směrem k poskytování sociálních služeb doma nebo v komunitě – deinstitucionalizaci sociálních služeb. Jedná se o dlouhodobý proces s cílem zkvalitnit takovým osobám život a umožnit jim žít život srovnatelný s životem jejich vrstevníků. Během deinstitucionalizace dochází k řízenému rušení ústavů a rozvoji tzv. komunitních sociálních služeb. Přejít od ústavní ke komunitní péči však představuje vyšší finanční nároky – komunitní služby jsou v porovnání se stávajícími institucemi nákladnější s ohledem na personální zajištění a dostupnost sítě komunitních služeb v lokalitách⁸.

Podpora poskytování sociálních služeb

2.5 Podporu z národních zdrojů poskytuje poskytovatelům sociální péče především Ministerstvo práce a sociálních věcí, dále také kraje a obce, na jejichž území jsou sociální služby poskytovány. Dalším zdrojem financování sociálních služeb jsou platby od klientů, platby od zdravotních pojišťoven a v neposlední řadě i dary od fyzických a právnických osob.

2.6 Ze zdrojů EU je infrastruktura sociálních služeb podporována z *Integrovaného regionálního operačního programu*, jehož řídicím orgánem je Ministerstvo pro místní rozvoj. Ústředním orgánem státní správy a věcným garantem, který řídí a kontroluje výkon státní správy v oblasti sociálních služeb, je MPSV. MMR jakožto řídicí orgán IROP (dále také „ŘO IROP“) a MPSV spolu uzavřely „dohodu o spolupráci“, která upravuje jejich vzájemnou součinnost pro specifické cíle IROP zaměřené na podporu infrastruktury sociálních služeb⁹. Podpora ze zdrojů EU, konkrétně z *Evropského fondu pro regionální rozvoj* (dále také „EFRR“), činila podle typu žadatele a druhu území 70 % nebo 85 % celkových způsobilých výdajů, spoluúčast státního rozpočtu (dále také „SR“) a žadatele o podporu se také lišila podle typu žadatele a druhu území¹⁰. Co se týče předávání informací, které MMR poskytuje Ministerstvu práce a sociálních věcí, je využíván jediný mechanismus a tím je zpřístupnění dat IROP v monitorovacích systémech MS2014+ a MS2021+¹¹ řídicímu orgánu OPZ, respektive OPZ+.

2.7 V rámci IROP 1 byla infrastruktura sociálních služeb podporována prostřednictvím specifického cíle 2.1 *Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi* (dále také

⁸ Zdroj: *Manuál transformace ústavů – Deinstitucionalizace sociálních služeb*. Vydalo MPSV v roce 2013; ISBN 978-80-7421-057-0.

⁹ *Dohoda o spolupráci mezi Ministerstvem pro místní rozvoj a Ministerstvem práce a sociálních věcí o náplni činnosti věcného garanta při realizaci Integrovaného regionálního operačního programu pro období 2014–2020* ze dne 18. 9. 2017 a *Dohoda mezi Ministerstvem pro místní rozvoj a Ministerstvem práce a sociálních věcí o náplni činnosti věcného garanta při přípravě a realizaci specifického cíle 4.2 Integrovaného regionálního operačního programu pro období 2021–2027* ze dne 15. 12. 2022.

¹⁰ V programovém období 2014–2020 činila podpora z EU 85 %, podpora ze státního rozpočtu pro kraje, obce a svazky obcí 5 %, pro organizační složky státu 15 % a pro nestátní neziskové organizace 10 %. V programovém období 2021–2027 činí podpora z EU 85 % pro subjekty z méně rozvinutých regionů a 70 % pro subjekty z přechodových regionů; podpora ze SR pro organizační složky státu činí 15 % pro subjekty z méně rozvinutých regionů a 30 % pro subjekty z přechodových regionů; obce, kraje a svazky obcí jsou ze SR podporovány jen v přechodových regionech, a to 15 %.

¹¹ Jedná se o monitorovací systémy, které zajišťují kompletní administraci, řízení, monitoring a kontrolu všech operačních programů financovaných z fondů EU v programových obdobích 2014–2020 a 2021–2027.

„SC 2.1 IROP 1“). Očekávaným výsledkem podpory byla vyšší dostupnost a kvalita služeb vedoucí k sociální inkluzi, sociální bydlení dostupné potřebným a snížení počtu osob sociálně vyloučených a osob sociálním vyloučením ohrožených.

2.8 V důsledku pandemie covidu-19 byl do IROP 1 nově přidán specifický cíl 6.1 *REACT-EU* (dále také „SC 6.1 IROP 1“), jehož prostřednictvím byly podporovány projekty z oblasti integrovaného záchranného systému a sociální infrastruktury. Pandemie covidu-19 ukázala nedostatečnou materiálně-technickou připravenost v oblasti sociálních služeb. Aktivity podpořené v rámci SC 6.1 IROP 1 měly vést ke zkvalitnění poskytování sociálních služeb, k jejich celkovému zodolnění a k zajištění nových potřebných kapacit a vybavení novými technologiemi.

2.9 V rámci IROP 2 je infrastruktura sociálních služeb podporována prostřednictvím specifického cíle 4.2 *Podpora socioekonomického začlenění marginalizovaných komunit, domácností s nízkými příjmy a znevýhodněných skupin včetně osob se zvláštními potřebami, pomocí integrovaných opatření, včetně bydlení a sociálních služeb* (dále také „SC 4.2 IROP 2“). Kromě zajištění vyšší kvality a dostupnosti sociálních služeb a podpory vzniku bytů pro sociální bydlení je dalším očekávaným výsledkem podpory dokončení deinstitucionalizace sociálních služeb. IROP 2 se přímou podporou deinstitucionalizace podílí na plnění cílů *Akčního plánu k přechodu sociálních služeb k péči poskytované na komunitní bázi a k větší individualizaci péče a k podpoře deinstitucionalizace sociálních služeb v ČR pro období 2023–2025* (dále také „Akční plán pro DI“)¹².

2.10 Výše poskytnutých dotačních prostředků u jednotlivých projektů se pohybovala v rozmezí od jednotek do vyšších desítek milionů korun. V rámci SC 2.1 IROP 1, SC 6.1 IROP 1 a SC 4.2 IROP 2 bylo dosud podpořeno 664 projektů. Souhrnný přehled prostředků vynaložených na podporu infrastruktury sociálních služeb z jednotlivých specifických cílů uvádí tabulka č. 1.

Tabulka č. 1: Peněžní prostředky na podporu infrastruktury sociálních služeb poskytnuté z jednotlivých specifických cílů v období 2014–2024¹³

	Proplaceno z prostředků EU (v mil. Kč)	Proplaceno z prostředků SR (v mil. Kč)	Proplaceno celkem – dotace (v mil. Kč)
SC 2.1 IROP 1	3 505,4	286,3	3 791,6
SC 6.1 IROP 1	1 694,2	164,5	1 858,7
SC 4.2 IROP 2	281,1	38,6	319,7
Celkem	5 480,7	489,4	5 970,0

Zdroj: monitorovací systémy MS2014+ a MS2021+.

Poznámka: Uváděné částky jsou zaokrouhleny.

¹² Cílem *Akčního plánu pro DI* je připravit proces deinstitucionalizace tak, aby v roce 2030 dosáhla kapacita komunitního charakteru u domovů pro osoby se zdravotním postižením 80 % z celkové kapacity tohoto druhu sociální služby. Dílčím cílem je mít v roce 2025 v průběhu realizace 40 transformačních plánů pobytových sociálních služeb v rámci čerpání finančních prostředků z IROP 2. MMR vyhlásilo pro přímou podporu deinstitucionalizace výzvy v IROP 1 i v IROP 2.

¹³ Údaje byly generovány k datu 8. 11. 2024.

Zacílení výzev, povinnosti žadatelů

2.11 MMR vymezilo obecné i věcné zacílení podpory infrastruktury sociálních služeb v IROP 1 i v IROP 2 především podle typu podporovaných operací (deinstitucionalizace, dostupnost a rozvoj sociálních služeb), podporovaných aktivit a cílových skupin. Cílů mělo být dosaženo takovým způsobem, aby zamýšlená podpora vedla ke zvýšení dostupnosti a kvality podpořených sociálních služeb. V každé výzvě byly ke sledování poskytnuté podpory stanoveny rovněž indikátory, z nichž si žadatelé vybírali ty, které se zavázali realizací projektu naplnit.

2.12 Žadatelé o podporu byli povinni kromě vlastní žádosti předložit i přílohy, z nichž nejdůležitější byla „studie proveditelnosti“, zpracovaná podle osnovy předepsané ze strany MMR. V ní žadatelé podrobně rozváděli skutečnosti uvedené v žádosti o podporu, zejména předkládali podrobný popis projektu, zdůvodnění jeho potřebnosti, informace o plánovaných výstupech projektu, analýzu rozvoje sociálních služeb v místě realizace projektu a další. Studie sloužila k posouzení realizovatelnosti a potřebnosti projektu.

2.13 Zaregistrované žádosti o podporu hodnotilo podle předem stanovených kritérií¹⁴ Centrum pro regionální rozvoj (dále také „CRR“), s cílem posoudit jejich kvalitu a naplnění administrativních požadavků. Kladně vyhodnocené projekty doporučilo CRR k financování. Projekty doporučené k financování schválil ŘO IROP a vydal k nim „rozhodnutí o poskytnutí dotace“ (dále také „RoPD“), jejichž nedílnou součástí byly „podmínky“, v nichž byl stanoven finanční rámec projektu a hlavně podmínky, na které je poskytnutí dotace vázáno, včetně informací o případných sankcích při jejich nedodržení. Podpora byla poskytována formou ex-post financování.

2.14 Nejčastěji podporovanými aktivitami v rámci specifických cílů IROP 1 a IROP 2 byly:

- nákup objektů, zařízení a vybavení; výstavba a stavební úpravy, které vytvoří podmínky pro kvalitní poskytování sociálních služeb, obnovu a zkvalitnění materiálně technické základny stávajících služeb sociální práce s cílovými skupinami; pořízení vybavení zázemí pro sociální služby; vybudování infrastruktury pro dostupnost a rozvoj sociální služby se zvýšenou energetickou účinností (pouze pro projekty realizované v rámci SC 6.1 IROP 1)¹⁵.

III. Rozsah kontroly

3.1 Cílem kontrolní akce bylo prověřit, zda peněžní prostředky poskytované Ministerstvem pro místní rozvoj na infrastrukturu sociálních služeb byly vynakládány účelně a v souladu s právními předpisy. NKÚ provedl kontrolu u MMR jako řídicího orgánu *Integrovaného*

¹⁴ Přehled hodnoticích kritérií, v členění na napravitelná a nenapravitelná, byl uveřejněn ve *Specifických pravidlech pro žadatele a příjemce*, žadatelé o podporu tak byli seznámeni s požadavky pro poskytnutí podpory.

¹⁵ Projekty musely splnit energetické parametry stanovené v kritériích hodnocení (zejména v oblasti energetické náročnosti budov), neboť podpora byla cílena na zotavení z krize v souvislosti s pandemií covidu-19 a jejími sociálními dopady a rovněž na přípravu zeleného, digitálního a odolného oživení hospodářství v EU.

regionálního operačního programu a u vybraných příjemců podpory poskytnuté ze SC 2.1 IROP 1, SC 6.1 IROP 1 a SC 4.2 IROP 2.

3.2 Kontrolou u MMR bylo posouzeno, zda má nastavený systém poskytování podpory předpoklady k účelnému poskytování podpory na infrastrukturu sociálních služeb¹⁶; podrobné skutečnosti zjištěné kontrolou jsou uvedeny v kapitole A. části IV. Účelnost vynaložených peněžních prostředků kontroloval NKÚ na vzorku 14 projektů realizovaných osmi příjemci podpory (dále také „vybrané projekty“)¹⁷; podrobné skutečnosti zjištěné kontrolou u příjemců jsou obsaženy v kapitole B. části IV. NKÚ v rámci provedené kontroly hodnotil v relevantních případech dopady nedostatků zjištěných na úrovni systému u MMR na samotnou realizaci vybraných projektů.

3.3 Při výběru projektů ke kontrole zohlednil NKÚ míru věcného pokroku v realizaci projektů (všechny vybrané projekty jsou již ukončeny), variabilitu aktivit projektu a druhů a forem poskytovaných sociálních služeb a objem vyčerpaných peněžních prostředků. Dva z poskytovatelů zároveň čerpali podporu z IROP 1 i IROP 2. Šest z osmi příjemců podpory u vybraných projektů bylo zároveň poskytovateli sociálních služeb, zbývajících dva měli uzavřenou smlouvu s dalším subjektem, který poskytoval sociální služby. Mezi vybranými příjemci podpory byly tři zapsané spolky, tři evidované církevní právnické osoby, jedna příspěvková organizace zřízená krajem a jedna obec. Kontrolovaný objem peněžních prostředků ve vybraných projektech činil 357,6 mil. Kč, což představuje cca 6 % podpory infrastruktury sociálních služeb ze SC 2.1 IROP 1, SC 6.1 IROP 1 a SC 4.2 IROP 2. Přesné vyčíslení podpory vynaložené na vybrané projekty je uvedeno v příloze č. 1.

3.4 U vybraných příjemců podpory bylo kontrolou NKÚ zejména posouzeno, zda použili poskytnuté peněžní prostředky na zvýšení dostupnosti a kvality sociálních služeb účelně a v souladu s právními předpisy. Za účelné se považuje takové použití veřejných prostředků, které zajistí optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů.¹⁸ Poskytování a čerpání peněžních prostředků bylo tedy účelné, pokud došlo k naplnění stanovených cílů, tj. došlo ke zvýšení dostupnosti a kvality sociálních služeb, nebo existuje reálný předpoklad, že k těmto změnám dojde. K posouzení účelnosti vynaložených prostředků u jednotlivých projektů zpracoval NKÚ podrobná kritéria hodnocení, na jejichž základě zařadil vynaložení peněžních prostředků do jednoho ze čtyř stupňů. NKÚ zejména ověřoval, zda:

- bylo realizací projektu dosaženo stanovených cílů a předpokládaných přínosů,
- byly naplněny všechny aktivity nezbytné pro dosažení cíle,

¹⁶ Při kontrole systému poskytování podpory posoudil NKÚ zejména stanovení cílů, monitorování výstupů a výsledků, vyhodnocování dopadů poskytnuté podpory. Kromě vybraných projektů, které byly kontrolovány přímo u příjemců podpory, bylo pro ověření nastavení systému podpory kontrolováno:

- 12 projektů ke kontrole nastavení cílů projektů z výzev, z nichž nebyly vybrány projekty ke kontrole u příjemců,
- 7 projektů v režimu nedokončených nebo nefunkčních projektů,
- 19 projektů ke kontrole, zda výstupy projektů slouží svému účelu i po ukončení doby udržitelnosti.

¹⁷ Vybrané projekty byly realizovány v rámci pěti výzev zaměřených na: rozvoj sociálních služeb v oblastech se sociálně vyloučenými lokalitami (4 projekty), deinstitucionalizaci sociálních služeb za účelem sociálního začleňování (3 projekty), sociální infrastrukturu se zvýšenou energetickou účinností (5 projektů) a sociální služby v méně rozvinutých regionech (2 projekty).

¹⁸ Dle ustanovení § 2 písm. o) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

- výstupy projektu jsou využívány v předpokládaném rozsahu, ke stanovenému účelu, cílovou skupinou,
- všechny zkontrolované výdaje vynaložené na projekt byly způsobilé k proplacení,
- bylo dosaženo přínosů vedoucích ke zvýšení kvality a dostupnosti podpořené sociální služby nebo existuje předpoklad k dosažení těchto přínosů.

Podrobnosti k jednotlivým kritériím pro vyhodnocení účelnosti na stanovené čtyřstupňové škále uvádí příloha č. 2.

3.5 V rámci kontroly dodržování souladu s právními předpisy NKÚ především ověřoval, zda vybraní příjemci podpory uplatnili k proplacení pouze způsobilé výdaje a zadávali veřejné zakázky podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. K ověření způsobilosti výdajů vybral NKÚ u každého z vybraných projektů takové položky z předložených účetních dokladů, na nichž bylo možné ověřit dosažení výsledků, cílů a přínosů projektu. Pro kontrolu zadávání veřejných zakázek vybral NKÚ z každého kontrolovaného projektu zakázku s nejvyšší předpokládanou hodnotou.

3.6 Kontrolovaný objem na úrovni systému činil 5 970 mil. Kč, z toho ze zdrojů EU 5 481 mil. Kč a ze zdrojů státního rozpočtu 489 mil. Kč, viz tabulka č. 1 v odstavci 2.10.

3.7 Kontrolovaným obdobím byly roky 2014 až 2023, v případě věcných souvislostí i období předcházející a následující.

Pozn.: Právní předpisy uvedené v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

IV. Podrobné skutečnosti zjištěné kontrolou

A. Systém poskytování podpory na infrastrukturu sociálních služeb na úrovni MMR

→ *Nastavením podmínek pro podporu poskytovanou z IROP 1 a IROP 2 vytvořilo MMR předpoklady ke zvýšení kvality a dostupnosti sociálních služeb, včetně předpokladů k úspěšné deinstitucionalizaci pobytových služeb u vybraných zařízení.*

4.1 Pro účelné vynakládání peněžních prostředků je klíčové, aby byly k podpoře vybrány projekty s největším předpokladem pro dosažení očekávaných přínosů. NKÚ prověřil u MMR jako poskytovatele dotací z IROP 1 a IROP 2 nastavení podmínek pro poskytování podpory, hodnocení a výběr projektů, oblast monitorování podpory a sledování a vyhodnocování kvalitativních změn.

4.2 NKÚ zároveň u MMR prověřil, zda při nastavování podpory vycházelo ze strategických dokumentů, předpokládaného demografického vývoje a zda využilo také údaje dostupné z jednotlivých regionů. Všechny tyto informace jsou zásadní pro správné nastavení podpory ze strany poskytovatele.

4.3 Nastavení podmínek pro podporu infrastruktury sociálních služeb ze strany MMR je zakotveno v NSRSS a mělo být realizováno plněním dvou opatření¹⁹ v samostatné odpovědnosti MMR i v součinnosti s MPSV. NKÚ ověřil, že MMR přijalo a naplnilo obě uvedené opatření a též nastavilo podmínky pro delší udržitelnost podpořených aktivit při výkonu služeb obecného hospodářského zájmu²⁰.

4.4 NKÚ dále ověřil, že MMR při nastavování systému podpory z IROP 1 i z IROP 2 zároveň vycházelo z dokumentace mapující potřebnost rozvoje sociálních služeb a navazovalo na strategické dokumenty sociálního začleňování a rozvoje sociálních služeb²¹. NKÚ také ověřil, že při nastavení podpory z IROP zohlednilo MMR i konkrétní data získaná prostřednictvím MPSV od krajů, které na svém území vytipovaly projekty zaměřené na podporu deinstitucionalizace.

4.5 NKÚ vyhodnotil, že podporou, kterou poskytuje MMR na infrastrukturu sociálních služeb, byly vytvořeny předpoklady pro dosažení cíle, kterým je vyšší dostupnost a kvalita sociálních služeb. To se týká zejména procesu transformace ústavních pobytových služeb na služby komunitního typu.²² NKÚ hodnotí takto nastavenou a poskytovanou podporu infrastruktury sociálních služeb z IROP jako potřebnou a přínosnou. Vzhledem k demografickému vývoji, kdy dochází k navyšování počtu osob využívajících sociální služby, je tato podpora v zájmu vyššího počtu obslužených klientů a vyšší kvality těchto služeb²³.

→ **MMR spolupracovalo s MPSV při nastavování podmínek podpory z IROP 1 i IROP 2, ...**

4.6 Z důvodu odlišného vymezení kompetencí resortu MMR a resortu MPSV, které je věcným garantem pro oblast sociálních služeb, je nezbytná účinná spolupráce MMR s MPSV v této oblasti. Obecný rámec pro spolupráci byl stanoven již v programových dokumentech IROP 1 a IROP 2. NKÚ ověřil, že podmínky spolupráce byly konkretizovány „dohodou o spolupráci“²⁴, jež pro IROP 1 vymezila spolupráci pro nastavování podmínek podpory; pro IROP 2 byla spolupráce specifikována jak pro fázi nastavování podpory, tak pro fázi realizace programu.

4.7 Dohoda o spolupráci vymezuje kooperaci MMR s MPSV při nastavení harmonogramů výzev, věcného obsahu výzev a jejich technických parametrů, dále stanoví součinnost při

¹⁹ Opatření Vytvořit podmínky pro zajištění potřebných kapacit sociálních služeb komunitního typu terénní, ambulantní i pobytové formy a opatření Nastavit čerpání finančních podpor z rozpočtu České republiky na deinstitucionalizaci a prevenci další institucionalizace sociálních služeb (cílit čerpání finančních zdrojů ze státního rozpočtu v souladu s politikami a právními úpravami směrem k sociálnímu začleňování).

²⁰ Služby obecného hospodářského zájmu jsou zajišťovány v zájmu veřejnosti. Pokud by takové služby nebyly podporovány veřejnými subjekty, nebyly by na trhu poskytovány vůbec nebo by byly poskytovány v nižší kvalitě či rozsahu.

²¹ Zejména Strategie sociálního začleňování 2014–2020, Strategie sociálního začleňování 2021–2030, Národní strategie rozvoje sociálních služeb na rok 2015, Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016–2025, Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020 a Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+.

²² Například investice z IROP 2 nejsou již směřovány do ústavních zařízení dlouhodobé pobytové péče a u transformovaných zařízení, která poskytují pobytové sociální služby, je podpora směřována výhradně do zařízení komunitního typu.

²³ Kromě poptávky po sociálních službách na základě demografického vývoje (nárůst podílu starších osob) se zvyšuje i poptávka po dlouhodobé péči z důvodu rostoucího počtu osob trpících demencí. (Zdroj: Současná struktura služeb dlouhodobé péče a prognóza potřebnosti sociálních služeb 2019–2050. Vydala Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR v roce 2019; ISBN: 978-80-907053-4-0).

²⁴ Dohoda o spolupráci mezi MMR a MPSV, která upravuje jejich vzájemnou součinnost pro specifické cíle SC 2.1 IROP 1 a SC 4.2 IROP 2.

tematických evaluacích a spolupráci při analýze absorpční kapacity. Co se týče předávání informací Ministerstvu práce a sociálních věcí, je využíván jediný mechanismus a tím je zpřístupnění dat SC 2.1 IROP 1 a SC 4.2 IROP 2 k náhledu v monitorovacích systémech MS2014+ a MS2021+.

4.8 NKÚ ověřil, že koordinace podpory z IROP a z OPZ v oblasti sociálních služeb v obou programových obdobích probíhala zejména za účelem sjednocení některých parametrů výzev. NKÚ také ověřil, že výzvy v rámci SC 4.2 IROP 2, které mají přispět k naplňování 40 transformačních plánů, byly vyhlášeny v souladu s procesem přechodu od ústavní pobytové péče na komunitní péči, tj. v souladu s *Akčním plánem pro DI*.²⁵

→ ... avšak v průběhu implementace nesledovalo komplementaritu projektů podpořených z IROP s podporou, kterou poskytuje MPSV.

4.9 NKÚ zjistil, že specifické cíle SC 2.1 IROP 1 a SC 4.2 IROP 2 vykazují synergické vazby a komplementaritu s podporami poskytovanými v rámci OPZ a OPZ+²⁶, což znamená, že by se projekty měly vzájemně doplňovat.²⁷ NKÚ proto ověřoval, zda je problematika komplementarity podpor z uvedených operačních programů sledována a zohledňována.

4.10 NKÚ zjistil, že IROP sice vytváří podporou infrastruktury sociálních služeb podmínky pro jejich rozvoj, avšak doplňkovost (provázanost) projektů IROP s projekty OPZ a OPZ+ prostřednictvím podpory kapacit pečovatelských v sociálních službách nebyla ze strany MMR sledována ani zohledňována např. v procesu hodnocení a výběru projektů. NKÚ vyhodnotil tento přístup jako riziko pro účelné a hospodárné vynakládání veřejných prostředků, neboť pouhou podporou infrastruktury z IROP nemusí být vždy zajištěno zvýšení kvality a dostupnosti sociálních služeb, pokud bude například chybět navazující podpora personálního zajištění v těchto službách²⁸. NKÚ konstatuje, že s ohledem na demografické trendy (viz odst. 2.3) uvedené riziko narůstá, a tak potřebná koordinace komplementární podpory z IROP 2 a podpory, kterou poskytuje MPSV, nabývá na významu.

→ *Kritéria nastavená pro hodnocení projektů ve výzvách zohledňovala aspekt účelnosti a potřeby projektu i soulad žádostí o podporu s krajskými rozvojovými plány, ...*

4.11 Pro účelné vynakládání peněžních prostředků je klíčové, aby byly k dotační podpoře z IROP vybrány projekty s největším předpokladem pro dosažení přínosů ke zvýšení kvality zahrnující jak poskytování služeb komunitního typu oproti institucionálnímu uspořádání, tak lepší dostupnost sociální služby. Účelnost vynaložení peněžních prostředků je podmíněna

²⁵ Naplňování transformačních plánů je dílčím cílem *Akčního plánu pro DI*.

²⁶ Jedná se zejména o specifický cíl 2.2.1 *Zvýšit kvalitu a udržitelnost systému sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších navazujících služeb podporujících sociální začleňování* u OPZ a o specifický cíl 2.1 *Posilovat aktivní začleňování, a podpořit tak rovné příležitosti, nediskriminaci a aktivní účast a zlepšit zaměstnatelnost, zejména v případě znevýhodněných skupin* u OPZ+.

²⁷ Z výsledků evaluace (zpráva z *Evaluace programu IROP, Prioritní osa 2: specifické cíle 2.1, 2.2, 2.4 se zaměřením na sociální inkluzi*) vzešlo hodnocení, že podpora z IROP spočívá v jednorázové (krátkodobé) investiční intervenci, jejíž dlouhodobé přínosy je třeba podpořit také návaznými aktivitami, ideálně provazbou na „měkké projekty“, případně dalšími intervencemi (poskytnutí sociální práce, sociální služby apod.).

²⁸ „Řada poskytovatelů sociálních služeb se potýká s nedostatkem počtu sociálních pracovníků. Tato skutečnost se promítá v prodlužování čekací doby na umístění v pobytových zařízeních, terénní sociální služby se nerozvíjejí, podpora pečujících osob ze strany státu je nedostatečná.“ (Zdroj: *Současná struktura služeb dlouhodobé péče a prognóza potřeby sociálních služeb 2019–2050*. Vydala Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR v roce 2019; ISBN: 978-80-907053-4-0.)

zejména potřebností projektů. NKÚ prověřil u MMR oblast hodnocení a výběru projektů, aby posoudil, zda MMR nastavilo podmínky ve výzvách a kritéria pro hodnocení žádostí o podporu tak, aby byly vytvořeny předpoklady k účelnému vynakládání peněžních prostředků.

4.12 NKÚ ověřil, že kritéria pro hodnocení projektů u většiny výzev zahrnovala ověřovací otázky k účelnosti vynaložených peněžních prostředků a potřebnosti projektů. Jedním z dalších kritérií k posouzení žádostí o podporu byl i soulad projektu s krajskými rozvojovými plány a s transformačními plány u projektů zaměřených na deinstitucionalizaci pobytových sociálních služeb.

→ ... výjimku tvořila výzva č. 101 REACT-EU, která umožnila žadatelům získat dotační podporu bez dostatečného doložení potřebnosti její výše.

4.13 V reakci na pandemii covidu-19 vyhlásilo MMR v rámci SC 6.1 IROP 1 výzvu č. 101 REACT-EU na podporu infrastruktury sociálních služeb se zvýšenou energetickou účinností – výzva měla vést ke zodolnění a dovybavení této infrastruktury. Alokace této výzvy ze zdrojů EU i SR činila 2 504,8 mil. Kč. Hlavními podporovanými aktivitami byly nákupy budov, zařízení a vybavení, výstavba a stavební úpravy, obnova a zkvalitnění materiálně technické základny stávajících služeb, jako např. obnova vozového parku, vybavení zázemí apod.

4.14 NKÚ kontrolou zjistil, že MMR u výzvy č. 101 REACT-EU nastavilo kritérium potřebnosti jen obecně a hodnotící otázky k potřebnosti projektu nebyly dále nijak rozvedeny. Dotace tak některým žadatelům přidělilo jen na základě odkazů na celospolečenské analýzy a na základě obecných popisů důsledků pandemické krize, aniž by byla prokázána skutečná potřebnost pořízení konkrétního vybavení pro subjekt, který by byl přímo zasažen pandemickou, respektive postpandemickou krizí. V důsledku toho, že MMR nevhodně nastavilo systém výběru projektů na základě příliš obecného kritéria, se tento nedostatek projevil u příjemců, kde NKÚ zjistil případy nákupu neopodstatněně vysokého počtu automobilů. Některá z pořízených vozidel byla pro poskytování sociálních služeb využívána zcela minimálně a byla nahraditelná jinými vozy pořízenými z poskytnuté dotace. Případ nedostatečného posouzení potřebnosti nákupu ze strany poskytovatele je patrný z **příkladu č. 1** v části IV.A a z **příkladu č. 2** v části IV.B tohoto kontrolního závěru.

4.15 NKÚ zjistil z projektové dokumentace u poskytovatele (MMR) případ (nad rámec 14 kontrolovaných projektů – viz odst. 3.2), kdy byla projektu původně poskytnuta podpora na pořízení více vozidel pro výkon sociálních služeb, než příjemce skutečně potřeboval. Tuto skutečnost poskytovatel, resp. CRR jako zprostředkující subjekt, odhalil až teprve v okamžiku, kdy jej příjemce požádal o změnu v projektu, jak ukazuje **příklad č. 1**.

Příklad č. 1: Poskytovatel nedostatečně posoudil a nesprávně vyhodnotil požadavky žadatele na množství pořizovaných vozidel.

V projektu²⁹ z výzvy č. 101 REACT-EU, ve kterém měla být nakoupena a rekonstruována budova pro sociální služby a měly být zakoupeny automobily, příjemce obdržel dotaci na pořízení čtyř automobilů. V průběhu realizace projektu požádal poskytovatele o změnu v projektu snížením původně požadovaného počtu pořizovaných automobilů ze čtyř na jeden; v odůvodnění příjemce uvedl pouze navýšení cen stavebních prací a omezený rozpočet projektu. Dotační prostředky, které příjemce nevyužil na pořízení tří automobilů, zamýšlel využít na financování stavebních prací. Příjemce zároveň v žádosti o změnu uvedl, že jeden automobil bude zcela postačující pro všechny tři poskytované sociální služby. Tato informace neodpovídá zdůvodnění původně požadované výše dotace uvedené v žádosti o podporu. MMR požadovanou změnu ve smyslu snížení počtu pořizovaných vozidel schválilo a zároveň o uspořené peněžní prostředky snížilo celkové způsobilé výdaje projektu.

Poskytovatel tedy nadhodnocené množství potřebných automobilů zjistil až v důsledku žádosti o změnu podané příjemcem podpory. V návaznosti na informace ze strany příjemce poskytovatel snížil původně schválenou výši dotace a k neúčelnému výdeji peněžních prostředků nedošlo. Z výše uvedeného je však zřejmé, že nastavení výzvy, zejména nedostatečné hodnocení projektů v aspektu potřebnosti, umožňovalo, aby poskytovatel schválil pořízení nepřiměřeného počtu vozidel.

4.16 NKÚ v návaznosti na uvedený příklad upozorňuje, že zejména v souvislosti s procesem deinstitucionalizace pobytových sociálních služeb jsou a pravděpodobně nadále budou výdaje na pořizování vozidel jednou z často podporovaných aktivit. Je proto nezbytné, aby MMR jako poskytovatel podpory nastavilo procesy hodnocení žádostí o podporu, zejména při posuzování potřebnosti nakupovaných vozidel, tak, aby nedocházelo k neúčelnému, a tedy i ne hospodárnému vynakládání peněžních prostředků.

→ **MMR nestanovilo ve výzvách IROP 1 cíle, které by měli příjemci realizací projektu naplňovat, ...**

4.17 Jedním z předpokladů k zajištění účelnosti vynakládání peněžních prostředků je nastavení cílů projektů tak, aby poskytovatel mohl sledovat a vyhodnocovat, zda bylo cílů v projektech dosaženo a zda tyto cíle přispívají k naplnění specifických cílů SC 2.1 IROP 1, SC 6.1 IROP 1 a SC 4.2 IROP 2. Cíle by měly splňovat princip SMART³⁰, to znamená, že by měly být konkrétní, měřitelné, dosažitelné, reálné a jejich dosažení by mělo být časově vymezeno.

4.18 NKÚ zjistil, že ve výzvách IROP 1 ani v pravidlech a pokynech určených žadatelům a příjemcům nestanovilo MMR žádné cíle, kterých by mělo být v projektech dosaženo. MMR vymezilo ve výzvách jen podporované aktivity, kterými mělo dojít k naplnění specifických cílů 2.1 a 6.1 v rámci IROP 1. Nastavení projektových cílů tak bylo zcela ponecháno na příjemcích, což vedlo k tomu, že si někteří z nich stanovili v žádostech o podporu cíle, které nebyly ani konkrétní, ani měřitelné. Pro výzvy IROP 2 již MMR příjemcům účel a cíle projektu zpřesnilo³¹.

²⁹ Vzhledem k tomu, že příjemce podpory, jenž realizoval popisovaný projekt, nebyl kontrolovanou osobou, neuvádí NKÚ u projektu konkrétní identifikační údaje. Projekt byl zařazen nad rámec vybraných projektů kontrolního vzorku jako doplňkový pro účely kontroly systému.

³⁰ Princip SMART využívaný k hodnocení kvality cílů znamená, že cíle by měly být: konkrétní (Specific), měřitelné (Measurable), dosažitelné (Achievable), realistické (Realistic/Relevant) a časově vymezené (Time-bound).

³¹ MMR uvedlo vymezení v dokumentu *Specifická pravidla pro žadatele a příjemce*.

→ ... ani vhodné indikátory k jejich měření a k prokázání dosažení kvalitativních změn, a tak MMR nesleduje a nevyhodnocuje přínosy, ke kterým mělo dojít díky podpoře z IROP 1.

4.19 Správně nastavený systém monitorování s využitím vhodných indikátorů poskytuje průběžné informace o dosahování žádoucího stavu nebo plánované změny, pro poskytovatele představuje nástroj k vhodnému zacílení podpory a zároveň vytváří podmínky pro vyhodnocení účelnosti poskytnutých peněžních prostředků.

4.20 NKÚ ověřil, že MMR nastavilo v rámci výzev zaměřených na podporu infrastruktury sociálních služeb potřebné výstupové indikátory k měření kvantitativních cílů projektů (např. zvýšení počtu zázemí nebo počtu služeb). MMR však nenastavilo pro kvalitativní cíle³² projektů IROP 1 takový indikátor výsledku³³, který by vypovídal o dosažených kvalitativních změnách. NKÚ dále zjistil, že výsledkový indikátor „kapacita služeb a sociální práce“³⁴, který MMR stanovilo pro všechny výzvy ze SC 2.1 IROP 1 i SC 6.1 IROP 1, nemá vazbu na stanovené cíle³⁵. Okamžitá maximální kapacita sociální služby, kterou indikátor „kapacita služeb a sociální práce“ vyjadřuje, může být po ukončení projektu stejná nebo dokonce nižší, pokud došlo ke zvýšení kvality služby, nikoli ke zvýšení dostupnosti (např. u projektů deinstitucionalizace). Okamžitá maximální kapacita služby je navíc určována i dalšími faktory, nejen např. zvýšením množství pořízeného vybavení³⁶. NKÚ dále zjistil, že MMR nevyužilo ke sledování a vyhodnocování změn žádné ze standardů kvality sociálních služeb, se kterými pracuje většina příjemců podpory, a tak nemůže posoudit, zda skutečně ke kvalitativním přínosům v poskytování sociálních služeb došlo.

4.21 Průběžné sledování a vyhodnocování přínosů poskytnuté podpory je pro poskytovatele klíčovým nástrojem k ověření, zda díky podpoře nastaly očekávané změny v řešení definovaných problémů, zda bylo dosaženo stanovených cílů v optimální míře a zda je tedy podpora účelná. Informacemi o dosažených cílech jsou zejména dosažené hodnoty indikátorů určených k měření výsledků.

4.22 NKÚ zjistil, že MMR nedostatečným nastavením indikátorové soustavy IROP 1 nevytvořilo předpoklady pro sledování a vyhodnocování účelnosti peněžních prostředků, které vynakládalo ze své rozpočtové kapitoly. MMR tak nepostupovalo v souladu s právním předpisem.³⁷

³² Cíle vztahující se ke zvýšení kvality a zvýšení dostupnosti sociálních služeb a cíle vedoucí k deinstitucionalizaci ústavních pobytových sociálních služeb (přechod klientů od ústavní péče do péče v přirozeném prostředí).

³³ Metodický pokyn pro přípravu programových dokumentů pro programové období 2014–2020 v kapitole Vnitřní koherence intervenční logiky – teorie změny uvádí: „Indikátor výsledku je ukazatel s přímou vazbou na stanovené cíle, který prokáže, zda bylo změny dosaženo. Indikátor musí mít vazbu na indikátory výstupu, které měří výstupy prováděných opatření a aktivit.“

³⁴ Definice výsledkového indikátoru 6 75 10 Kapacita služeb a sociální práce: „Kapacita služeb a sociální práce je tvořena počtem klientů, kterým může být v jeden okamžik poskytnuta služba podporující sociální začleňování nebo intervence sociální práce.“ (Zdroj: metodické listy indikátorů k výzvám SC 2.1 IROP 1 a SC 6.1 IROP 1).

³⁵ MMR v průběhu kontroly samo připustilo, že lze v kombinaci s výchozí hodnotou indikátoru u projektu pouze dovozovat, zda došlo vlivem jeho realizace k takové změně, která vedla k poklesu, zachování nebo navýšení původní kapacity.

³⁶ Příkladem vhodněji zvoleného ukazatele je indikátor výsledku „nárůst kapacity sociálních bytů“; tento indikátor byl stanoven pro výzvy na podporu sociálního bydlení v rámci SC 2.1 IROP 1 a z jeho hodnot lze vyčíst, k jakým změnám v projektech v důsledku podpory došlo.

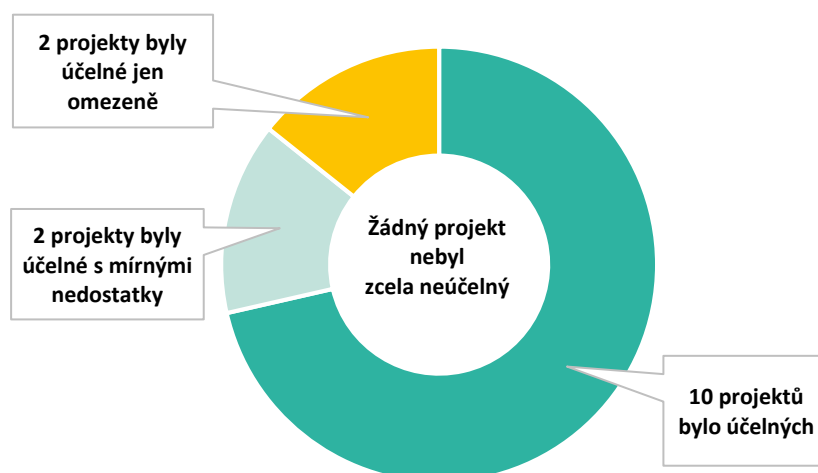
³⁷ Ustanovení § 39 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb.

B. Čerpání podpory na infrastrukturu sociálních služeb u vybraných projektů

→ U 10 ze 14 kontrolovaných projektů vyhodnotil NKÚ vynaložení peněžních prostředků jako účelné.

4.23 NKÚ posuzoval účelnost peněžních prostředků vynaložených na realizaci projektu dle kritérií popsaných v části III. kontrolního závěru (viz odstavec 3.4) a dále rozvedených v příloze č. 2. NKÚ posuzoval a hodnotil vybrané projekty podle těchto kritérií s využitím čtyřstupňové škály. Při posuzování a hodnocení účelnosti prostředků vynaložených na vybrané projekty využil také kritéria vycházející ze standardů, které pro oblast sociálních služeb nastavilo MPSV. Celkový výsledek vyhodnocení účelnosti vynaložených peněžních prostředků u 14 vybraných projektů ukazuje **graf č. 1**.

Graf č. 1: Souhrnný výsledek hodnocení účelnosti výdajů u 14 vybraných projektů

Zdroj: Vypracoval NKÚ na základě provedeného vyhodnocení.

4.24 Jak ukazuje grafické znázornění, NKÚ nezjistil u žádného z vybraných 14 projektů zcela neúčelné vynaložení peněžních prostředků. NKÚ hodnotil u deseti projektů peněžní prostředky jako *účelné* (zařazeny do stupně 1 hodnocení), ve dvou případech je vyhodnotil jako *účelné s mírnými nedostatky* (zařazeny do stupně 2), u dalších dvou projektů byly prostředky vyhodnoceny jako *omezeně účelné* (stupeň 3). Jednotlivé výsledky posouzení účelnosti vynaložených prostředků u všech 14 vybraných projektů obsahuje příloha č. 1.

→ U dvou projektů zjistil NKÚ významnější nedostatky, které vedly k hodnocení vynaložených peněžních prostředků jen jako „omezeně účelných“.

4.25 Účelnost peněžních prostředků vynaložených na projekty je omezená, např. pokud stanovené aktivity, cíle a předpokládané přínosy projektu byly splněny jen částečně nebo když jsou výstupy projektu využívány jen omezeně a zároveň neexistuje důvodný předpoklad významnějšího zlepšení (využívání) v budoucnu. NKÚ zjistil u dvou projektů významné nedostatky, neboť příjemce využíval výstupy projektu jen velmi omezeně, popř. v rozporu s podmínkami RoPD, nebo nedosáhl všech plánovaných přínosů projektu. Další zjištěné nedostatky v použití prostředků podpory, zejména jejich použití v rozporu s právními předpisy,

byly také významné. **Příklad č. 2** je zároveň příkladem dopadu neodůvodněné potřeby pořízení části vybavení (4 automobilů) u projektu z výzvy č. 101 REACT-EU (viz také odstavec 4.14).

Příklad č. 2: Příjemce pořídil nepotřebná vozidla, která používal pro plnění sociálních služeb jen minimálně

V projektu *17357 zaměřeném na rozvoj sociálních služeb jsou některé automobily pořízené z dotace v rámci projektu využívány k poskytování sociálních služeb zcela minimálně. NKÚ provedl na základě dokumentace předložené příjemcem přepočet denního nájezdu každého vozidla a přepočet frekvence jeho využívání v závislosti na provozní době sociální služby, pro kterou byly automobily pořízeny, a posoudil tyto skutečnosti i ve vztahu k pořízení jiných vozidel z dotace a míře jejich využití. NKÚ zjistil, že pořízené automobily nejsou využívány dostatečně, u čtyř z dvaceti sedmi pořízených automobilů bylo jejich využívání zcela minimální. NKÚ například zjistil, že pro pečovatelskou službu s okamžitou kapacitou 6 klientů bylo pořízeno 8 automobilů, z nichž jeden byl využíván pouze dvakrát za týden. Pro další dvě pečovatelské služby byly pořízeny automobily, z nichž jeden byl využíván jen třikrát za měsíc a druhý dokonce jen jednou měsíčně, přičemž při těchto jízdách najel v průměru necelé 3 km. Pro službu odborného sociálního poradenství pořídil příjemce také automobil, ten byl však rovněž využíván sporadicky – jedenkrát za čtyři týdny. Pořízení čtyř automobilů, které jsou pro účel sociální služby využívány jen minimálně, je nepotřebným, a tedy neúčelně vynaloženým výdajem peněžních prostředků z poskytnuté podpory. Tato skutečnost dle NKÚ nasvědčuje porušení rozpočtové kázně, a to až do výše 3 482 567 Kč. Celková výše schválených a proplacených veřejných prostředků dosáhla 24 139 097 Kč.

4.26 Případ zařízení pořízeného z dotace a využívaného k jiným než stanoveným účelům, resp. v rozporu s pravidly IROP 1, uvádí **příklad č. 3**.

Příklad č. 3: Vybavení kuchyně pořízené z dotace využíval příjemce převážně ke komerčním účelům

U stejného projektu *17357 NKÚ dále zjistil, že pořízené vybavení kuchyně (jeden z výstupů projektu) nebylo využíváno výhradně pro klienty podpořených sociálních služeb, nýbrž sloužilo více než z poloviny také ke komerčním účelům. Příjemce o této skutečnosti, jež je v rozporu s pravidly IROP 1, navíc neinformoval MMR jako poskytovatele dotace. NKÚ na základě uvedeného zjištění konstatoval pochybení nasvědčující porušení rozpočtové kázně až do výše 722 184 Kč.

NKÚ celkově vyhodnotil prostředky vynaložené na projekt *17357 jako účelné jen omezeně, přičemž snížení hodnocení účelnosti dle bodové škály negativně ovlivnily oba zjištěné nedostatky uvedené v příkladech č. 2 a č. 3.

4.27 Dalším příkladem, kdy NKÚ snížil hodnocení účelnosti vynaložených peněžních prostředků, je projekt, kde příjemce ve významné míře nedosáhl plánovaných přínosů pro cílovou skupinu (viz **příklad č. 4**).

* Hvězdička u čísla projektu signalizuje, že číslo bylo zkráceno; celé registrační číslo projektu uvádí příloha č. 1 tohoto kontrolního závěru.

Příklad č. 4: Příjemce nedosáhl plánovaných přínosů podpory pro cílovou skupinu

NKÚ zjistil, že příjemce, který realizoval projekt *02338 zaměřený na zkvalitnění zázemí, významně nedosáhl plánovaných přínosů projektu směrem ke klientům a zkvalitnění služby nepřispělo k jejich rychlejšímu odchodu z pobytového zařízení do samostatnějších forem bydlení. Příjemci se nepodařilo za sledované období 2020–2024 (doba udržitelnosti projektu) zvýšit počet klientů, kteří odcházejí do domácí péče, jak deklaroval v žádosti o podporu, neboť z pobytového zařízení odešel jen jeden klient. NKÚ vyhodnotil prostředky vynaložené v projektu jako účelné jen omezeně. Důvodem pro toto hodnocení je nejen nedosažení plánovaných přínosů projektu, ale také finanční významnost porušení právního předpisu, které NKÚ zjistil u příjemce v souvislosti se zadáním veřejné zakázky (viz příklad č. 5). Celková výše schválených a proplacených veřejných prostředků dosáhla 15 778 377 Kč.

→ **Jeden z příjemců porušil ustanovení zákona o zadávání veřejných zakázek.**

4.28 NKÚ také zjistil, že jeden z příjemců postupoval v rozporu se zákonem o zadávání veřejných zakázek. Podrobnosti uvádí **příklad č. 5**.

Příklad č. 5: Porušení právního předpisu v oblasti zadávacího řízení

Příjemce, který realizoval projekt *02338, porušil jako zadavatel veřejné zakázky na stavební práce při jejím plnění zákon³⁸ tím, že vyšel vstříc vybranému dodavateli a umožnil změnu (zmírnění) obchodních podmínek. Původně požadovaná bankovní záruka jako zajišťovací institut byla změněna na vlastní blankosměnku, nejednalo se však o obdobný rozsah zajištění jako v případě původně požadované bankovní záruky. Příjemce provedl podstatnou změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku bez provedení zadávacího řízení, které by umožnilo účast jiných dodavatelů. Příjemce tím rovněž nedodržel zásadu zákazu diskriminace³⁹. NKÚ vyhodnotil uvedený postup příjemce jako skutečnost nasvědčující porušení rozpočtové kázně až do výše 14 820 148 Kč. Celková výše schválených a proplacených veřejných prostředků dosáhla 15 778 377 Kč.

→ **Mírné nedostatky zjistil NKÚ při hodnocení účelnosti u dalších dvou projektů.**

4.29 NKÚ při posuzování účelnosti vynaložených peněžních prostředků snížil hodnocení u dvou projektů: v jednom případě příjemce nevedl přehled o využívání podpořené služby cílovými skupinami (viz **příklad č. 6**) a ve druhém případě příjemce zakoupil nemovitost, avšak potřebnost této koupě nevznikla v důsledku pandemie covidu-19, jak vyžadovaly podmínky výzvy (viz **příklad č. 7**). NKÚ konstatuje, že nesplnění jen některých aktivit nebo dílčích cílů u těchto projektů nemělo podstatný vliv na celkový výsledek/přínos projektů ke zvýšení kvality sociálních služeb.

Příklad č. 6: Příjemce nevede přehled o využívání komunitního centra cílovými skupinami

V projektu *02132, kde mělo být zajištěno zázemí pečovatelské služby, naplnil příjemce cíl projektu – oproti původním pronajatým prostorům poskytuje pořízená nemovitost klientům větší prostory, kuchyňku, vlastní toalety, bezbariérový přístup. Hlavní benefit projektu spočívá ve větší dostupnosti poskytované terénní služby (rostoucí počet klientů). Příjemce však nevede evidenci o počtu návštěv pobočky v Pardubicích, a tak nemohl ověřit, v jakém rozsahu jsou pořízené prostory využívány jako kontaktní místo pro klienty příslušné sociální služby a zda dosáhl vyšší dostupnosti podpořené služby. NKÚ zjistil, že pobočka většinou slouží jako zázemí pro poskytování terénní služby. Z tohoto důvodu NKÚ vyhodnotil prostředky vynaložené na tento projekt jako účelné s mírnými nedostatky. Celková výše schválených a proplacených veřejných prostředků dosáhla 4 467 881 Kč.

³⁸ Ustanovení § 222 odst. 1 a odst. 3 písm. a) a b) zákona č. 134/2016 Sb.

³⁹ Ustanovení § 6 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.

Příklad č. 7: Potřeba pořízení nemovitosti pro poskytování sociálních služeb v komunitním centru nevystala v důsledku pandemie covidu-19

Předmětem podpory u projektu *17367 bylo pořízení nového objektu pro poskytování sociálních služeb, jeho kompletní stavební rekonstrukce a částečná přístavba. Příjemce ve studii proveditelnosti odůvodnil potřebnost nákupu nedostatečným prostorovým, technologickým a technickým zázemím stávajícího objektu a nedůstojnými podmínkami pro klienty. Příjemce zároveň v průběhu kontroly potvrdil, že tuto nepříznivou situaci řešil několikaletou snahou najít pro služby vhodnější objekt. NKÚ zjistil, že příjemce zamýšlel pořídit nový, vhodný objekt ještě před vypuknutím pandemie covidu-19 a samotným vyhlášením výzvy č. 101 REACT-EU. Potřeba podpory z IROP 1 na nákup nemovitosti tak nebyla ovlivněna pandemií covidu-19 a přímá souvislost s pandemií nebyla v případě pořizované nemovitosti zcela prokázána.

I přes tento nedostatek naplnil příjemce aktivity nezbytné pro dosažení cílů projektu, využívá výstupy v rámci podpořených sociálních služeb a u projektu jako celku lze předpokládat, že povede ke zvýšení kvality a dostupnosti poskytovaných sociálních služeb. NKÚ proto vyhodnotil prostředky vynaložené na tento projekt jako účelné s mírnými nedostatky. Celková výše schválených a proplacených veřejných prostředků dosáhla 47 079 045 Kč.

→ **Projekty, na něž příjemci vynaložili peněžní prostředky účelně, mezi kontrolovanými projekty převažovaly.**

4.30 NKÚ ověřil, že většina příjemců vynaložila peněžní prostředky na realizaci projektů účelně. Příkladem dobré praxe může být např. projekt s úspěšným dokončením transformace pobytové sociální služby nebo projekt vedoucí ke zvýšení kvality odlehčovací služby. Tyto projekty podpořené z IROP 1, které přispívají ke zvýšení kvality poskytovaných sociálních služeb, jsou popsány v **příkladech č. 8 a č. 9**. Příjemci při realizaci těchto projektů zároveň postupovali v souladu s právními předpisy a s podmínkami stanovenými poskytovatelem podpory.

Příklad č. 8: Úspěšné dokončení transformace ústavní pobytové péče

Prvním příkladem dobré praxe je projekt *05758 (zaměřený na transformaci pobytových sociálních služeb), jenž byl realizován s podporou z IROP 1. Tento projekt zajistil přechod od ústavního modelu péče o osoby s různým stupněm zdravotního postižení k podpoře osob žijících v přirozeném prostředí (v komunitních domácnostech), kdy příjemce vybudoval a rekonstruoval objekty komunitního bydlení pro celkem 48 uživatelů. V souladu s transformačním plánem tak došlo k dokončení dlouholetého procesu deinstitucionalizace pobytové sociální služby v CSS Stod a k opuštění původního ústavního areálu. Tím zároveň došlo k zajištění sociálních služeb v souladu s individuálními potřebami uživatelů, tzn. ke zlepšení kvality jejich života zejména zvýšením míry soukromí v devíti nově vybudovaných domácnostech. Celková výše schválených a proplacených veřejných prostředků je 70 385 881 Kč.⁴⁰

⁴⁰ Projekt *05758 Transformace CSS Stod – III. etapa podpořený z IROP 1 je čtvrtým projektem, který se podílel na několikaletém procesu deinstitucionalizace ústavních pobytových služeb pro klienty se zdravotním postižením. Transformační proces v rámci CSS Stod, které je příspěvkovou organizací zřízenou Plzeňským krajem, započal v roce 2007 a probíhal ve třech etapách dle transformačního plánu. Celý proces transformace CSS Stod byl podpořen jak ze zdrojů Evropské unie, tak z národních zdrojů částkou přesahující 230 mil. Kč (zdroj: studie proveditelnosti projektu *05758).

Příklad č. 9: Zvýšení kvality odlehčovací služby s využitím nácviku moderních technologií

*Dalším příkladem dobré praxe je projekt *17104 zaměřený na zvýšení kvality odlehčovací služby. Tento projekt přispěl ke zvýšení soběstačnosti klientů s roztroušenou sklerózou, kteří mohli využít nově zrekonstruovaného Domu sv. Františka. Zde bylo díky podpoře z IROP 1 vybudováno osm dvoulůžkových pokojů a jeden jednolůžkový pokoj, ve kterých klienti pobývají po určitou dobu poskytování odlehčovací služby. Během jednoho roku projde pobytem v tomto zařízení více než 100 klientů. Klientům je zároveň poskytována služba ve třech chytrých tréninkových bytech, kde přispívá ke zvýšení kvality této služby i nácvik s moderními technologiemi⁴¹. Celková výše schválených a proplacených veřejných prostředků dosáhla 56 990 000 Kč.*

⁴¹ Asistivní a smart technologie k nácviku alternativní komunikace a využívání IT pomůcek pro větší soběstačnost nemocných v domácím prostředí.

Seznam zkratk

<i>Akční plán pro DI</i>	<i>Akční plán k přechodu sociálních služeb k péči poskytované na komunitní bázi a k větší individualizaci péče a k podpoře deinstitucionalizace sociálních služeb v ČR pro období 2023–2025</i>
CRR	Centrum pro regionální rozvoj České republiky
CSS	centrum sociálních služeb
ČR	Česká republika
DI	deinstitucionalizace (přechod od ústavní péče k péči, která umožňuje setrvání klienta v jeho přirozeném prostředí)
EFRR	<i>Evropský fond pro regionální rozvoj</i>
EU	Evropská unie
IROP	<i>Integrovaný regionální operační program</i>
IROP 1	<i>Integrovaný regionální operační program</i> pro období 2014–2020
IROP 2	<i>Integrovaný regionální operační program</i> pro období 2021–2027
IT	informační technologie
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS2014+	monitorovací systém pro evropské fondy na období 2014–2020
MS2021+	monitorovací systém pro evropské fondy na období 2021–2027
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NSRSS	<i>Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016–2025</i>
OPZ	operační program <i>Zaměstnanost</i> na období 2014–2020
OPZ+	operační program <i>Zaměstnanost plus</i> na období 2021–2027
RoPD	rozhodnutí o poskytnutí dotace
ŘO IROP	řídící orgán <i>Integrovaného regionálního operačního programu</i>
SC 2.1 IROP 1	specifický cíl 2.1 IROP 1 <i>Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi</i>
SC 4.2 IROP 2	specifický cíl 4.2 IROP 2 <i>Podpora socioekonomického začlenění marginalizovaných komunit, domácností s nízkými příjmy a znevýhodněných skupin včetně osob se zvláštními potřebami, pomocí integrovaných opatření, včetně bydlení a sociálních služeb</i>
SC 6.1 IROP 1	specifický cíl 6.1 IROP 1 <i>REACT-EU</i>
SR	státní rozpočet
vybrané projekty	kontrolovaný vzorek 14 projektů realizovaných osmi příjemci podpory (viz příloha č. 1)
zákon č. 134/2016 Sb.	zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek
zákon č. 218/2000 Sb.	zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

Příloha č. 1

Přehled projektů vybraných ke kontrole s vyhodnocením účelnosti peněžních prostředků vynaložených na jejich realizaci

Zkrácené označení projektu	Registrační číslo a název projektu	Příjemce podpory	Vyhodnocení účelnosti	Proplaceno z EFRR (v Kč)	Proplaceno ze SR (v Kč)	Proplaceno celkem (v Kč)
*10465	CZ.06.2.56/0.0/0.0/18_103/0010465 Rozvoj sociálních služeb DOZP v obci Suché	Sociální a zdravotní služby Teplice, z. s.	1	36 224 476,83	4 261 703,16	40 486 179,99
*09011	CZ.06.2.56/0.0/0.0/18_103/0009011 Chráněné bydlení v Červeném Kostelci	Oblastní charita Červený Kostelec	1	9 333 849,98	1 098 100,00	10 431 949,98
*17104	CZ.06.6.127/0.0/0.0/21_124/0017104 Domov sv. Josefa v Žirči – zvýšení kvality odlehčovací služby za účelem podpory klientů a rodinných pečujících v domácím prostředí s využitím nácviku moderních technologií	Oblastní charita Červený Kostelec	1	50 991 052,61	5 998 947,38	56 989 999,99
*05873	CZ.06.2.56/0.0/0.0/16_047/0005873 Domov Pod lesem	Domov Pod lesem, z.s.	1	52 283 580,06	6 151 009,42	58 434 589,48
*05758	CZ.06.2.56/0.0/0.0/16_047/0005758 Transformace CSS Stod – III. etapa	Centrum sociálních služeb Stod, příspěvková organizace	1	66 475 553,89	3 910 326,71	70 385 880,60
*17421	CZ.06.6.127/0.0/0.0/21_124/0017421 Zvýšení kvality komunitních sociálních služeb CSS Stod	Centrum sociálních služeb Stod, příspěvková organizace	1	7 794 173,96	458 480,82	8 252 654,78
*02280	CZ.06.2.56/0.0/0.0/16_040/0002280 Rozvoj a lepší dostupnost sociálních služeb Charity Uherský Brod	Charita Uherský Brod	1	464 361,80	54 630,80	518 992,60
*17357	CZ.06.6.127/0.0/0.0/21_124/0017357 Rozvoj sociálních služeb Charity Uherský Brod	Charita Uherský Brod	3	21 598 139,08	2 540 957,54	24 139 096,62
*05502	CZ.06.2.56/0.0/0.0/16_047/0005502 Chráněné bydlení Boršice	Obec Boršice	1	9 473 483,06	557 263,71	10 030 746,77
*02338	CZ.06.2.56/0.0/0.0/16_040/0002338 Zkvalitnění zázemí domova BETEZDA	Slezská diakonie	3	14 117 495,32	1 660 881,80	15 778 377,12
*17367	CZ.06.6.127/0.0/0.0/21_124/0017367 Komunitní centrum pro duševní zdraví Třinec	Slezská diakonie	2	42 123 356,41	4 955 689,00	47 079 045,41
*02182	CZ.06.04.02/00/22_014/0002182 Zvedací a asistenční systémy pro služby Slezské diakonie	Slezská diakonie	1	1 374 865,68	161 748,90	1 536 614,58
*16972	CZ.06.6.127/0.0/0.0/21_124/0016972 Rozvoj a zkvalitnění materiálně technické základny KCP	Komunitní centrum Petrklíč, z.s.	1	8 122 783,60	955 621,61	9 078 405,21
*02132	CZ.06.04.02/00/22_014/0002132 Zajištění zázemí pečovatelské služby v Pardubickém kraji	Komunitní centrum Petrklíč, z.s.	2	3 997 577,80	470 303,27	4 467 881,07
				324 374 750,08	33 235 664,12	357 610 414,20

**Kritéria hodnocení účelnosti výdajů vynaložených na podporu sociální infrastruktury
(na základě posouzení významnosti jednotlivých nedostatků)**

Stupeň účelnosti vynaložených prostředků v projektu	Definice stupně účelnosti
1. Vynaložené prostředky jsou účelné	Projekt byl řádně realizován a jeho realizací bylo dosaženo stanovených cílů a předpokládaných přínosů. Cíle stanovené v žádosti o podporu (nejen indikátory) jsou specifické a měřitelné a jejich plnění je možno ověřit; přínosy jsou jasně formulovány a jsou dlouhodobě udržitelné (minimálně po stanovenou dobu udržitelnosti, respektive po dobu životnosti/provozuschopnosti pořízeného vybavení) – SMART. Příjemce zvýšil vybrané standardy kvality⁴², dodržuje materiálně-technické standardy, příp. „kritéria komunitních služeb, transformace a DI“ a plní transformační plán. Aktivity byly realizovány dle harmonogramu projektu, bylo dosaženo výsledků deklarovaných příjemcem a lze konstatovat očekávaný přínos vynaložených prostředků pro cílovou skupinu a pro plnění cílů IROP. Projekt je obecně účelný, pokud jeho předpokládané výsledky vedou ke zvýšení kvality zahrnující poskytování služeb komunitního typu oproti institucionálnímu uspořádání nebo k lepší dostupnosti sociální služby. Výstupy projektu (nově pořízené nebo stavebně upravené objekty, zakoupené automobily nebo vybavení) jsou využívány v předpokládaném rozsahu ke stanovenému účelu pro cílovou skupinu (např. vznik nové potřebné služby; nová dispoziční úprava pokojů pro klienty; nové bytové jednotky jsou využívány zdravotně postiženými, pro které byly určeny; pokoje jsou obsazeny konkrétní cílovou skupinou), nově vytvořené zázemí přispívá k osamostatnění za přítomnosti soc. pracovníka, zázemí pro sociální pracovníky je jimi využíváno, nakoupená zařízení (nábytek, automobily) jsou využívána v předpokládaném rozsahu pro cílovou skupinu. Všechny zkontrolované výdaje vynaložené příjemcem byly způsobilé nebo byl objem nezpůsobilých výdajů bagatelní. Pozn.: Standardně se jedná o dosažení 100 % stanovených cílů, nicméně je třeba brát v úvahu jejich relativní důležitost. Např. hlavní předpokládané cíle a přínosy byly splněny a nesplnění některého z méně významných cílů nemělo vliv na celkový přínos projektu – lze vyhodnotit jako „projekt dosáhl stanovených cílů a předpokládaných přínosů“.

⁴² Jedná se o standardy kvality, které příjemce označí v rámci odpovědi na otázku „Jaký standard kvality byl realizací projektu zvýšen?“

2. Vynaložené prostředky jsou účelné s mírnými nedostatky / s výhradou	Většina stanovených aktivit, dílčích cílů a předpokládaných přínosů pro cílovou skupinu byla splněna. Nesplnění některých aktivit nebo dílčích cílů nemá podstatný vliv na celkový výsledek/přínos projektu ke zvýšení kvality v oblasti sociálních služeb. Projekt např. splnil více než ¾ svých dílčích cílů nebo je předpoklad, že je naplní (např. pořízené vybavení je z větší části využíváno v předpokládaném rozsahu pro cílovou skupinu nebo výstupy investičních projektů jsou z větší části využívány ke stanovenému účelu). Příjemce nezvýšil některé vybrané standardy kvality nebo nedodržel materiálně-technické standardy nebo „kritéria komunitních služeb, transformace a DI“ ve vazbě na transformační plán. Cíle projektu nejsou nastaveny konkrétně a nejsou měřitelné, přínosy jsou formulovány pouze obecně a jejich dosažení lze ověřit omezeně. Jako celek ale projekt povede ke zvýšení kvality v oblasti sociální péče nebo k doplnění potřebné sociální služby (tj. dostupnosti) nebo k poskytování sociální služby komunitního typu. Výstupy projektu jsou využívány cílovou skupinou v omezeném rozsahu ke stanovenému účelu. Zkontrolované výdaje vynaložené příjemcem byly způsobilé nebo částka identifikovaných nezpůsobilých výdajů byla nízká.
3. Vynaložené prostředky jsou účelné omezeně	Některé z předpokladů účelnosti jsou významně zpochybněny. Např. žádost o dotaci obsahuje neověřitelné údaje, u kterých nelze změřit výsledek projektu. Zjištěné skutečnosti potvrzují nereálnost předpokládaných výsledků, např. když projekt splnil pouze cca ½ předpokládaných cílů nebo je předpoklad, že naplní pouze tuto část, nebo je pochybnost o jejich udržitelnosti (např. o nově vzniklou sociální službu nebo vybudované zázemí není z řad klientů zájem). Příjemce nezvýšil většinu vybraných standardů kvality nebo nedodržel materiálně-technické standardy nebo „kritéria komunitních služeb, transformace a DI“ a významně se odchýlil od transformačního plánu. Stanovené aktivity, cíle a předpokládané přínosy projektu byly splněny jen částečně, např. méně než z poloviny. Výstupy projektu jsou využívány jen omezeně a zároveň neexistuje důvodný předpoklad významnějšího zlepšení (využívání) v budoucnu. Kontrolou byly identifikovány nezpůsobilé výdaje ve vyšším finančním objemu.

4. Vynaložené prostředky nejsou účelné	Předpoklady účelnosti jsou zásadně zpochybněny některými z dále uvedených nedostatků. Projekt např. neměl být vybrán k financování (projekt nesplňuje kritéria přijatelnosti), neboť skutečně profitující cílová skupina neodpovídá vymezení v programu, resp. v příslušné výzvě (příjemce mohl poskytnout v žádosti o podporu nepravdivé informace o cílové skupině), resp. nebylo dosaženo výsledků/přínosů, které příjemce pro projekt deklaroval. Příjemce nezvýšil žádný standard kvality nebo nedodržel materiálně-technické standardy nebo „kritéria komunitních služeb, transformace a DI“ nebo zcela neplní transformační plán. Stanovené aktivity, cíle a předpokládané výsledky/přínosy projektu nebyly naplněny. Výstupy projektu nejsou téměř využívány a neexistuje ani důvodný předpoklad pro jejich využívání v budoucnu. Kontrolou byly identifikovány nezpůsobilé výdaje ve významném finančním objemu.
---	--